

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

درو دَگری مقدماتی

مولفان:

رامک فرجآبادی

امیر نظری

سیرشناسه	-۱۳۴۷
عنوان و نام پدیدآور	فرح آبادی، رامک
مشخصات نشر	محدودگری مقدماتی / مولفان رامک فرح آبادی، امیر نظری
مشخصات ظاهری	. ۱۳۸۸، تهران: فدک ایساتیس
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۳-۶۲-۲ : ۶۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا :
موضوع	تجاری -- ابزار و وسایل -- راهنمای آموزشی
موضوع	تجاری -- ابزار و وسایل -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
شناسه افزوده	-۱۳۴۶، نظری، امیر، TT۱۸۶/۴۴۴
رده بندی کنکره	۱۳۸۸ : ۶۸۴/۰۸
رده بندی دیوبی	۱۶۸۲۸۳۰ :
شماره کتابشناسی ملی	فدبک ایساتیس

درو دگری مقدماتی

مولفان	: رامک فرح آبادی- امیر نظری
مدیر طرح	: مجید رضا زروری
مدیر هماهنگی و تولید	: رضا کرمی شاهنده
حروفچینی و صفحه‌آرایی	: علی هدایتی
نوبت چاپ	: اول - بهار ۸۸
تیراز	: ۲۰۰۰
لیتوگرافی	: هزاره
چاپ	: گنج شایگان
صحافی	: کیمیا
قیمت	: ۶۰۰۰ ریال
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۲۰۳-۶۲-۲

نشانی: تهران - خیابان انقلاب - خیابان اردبیلهشت- بین لبافی نژاد و جمهوری- ساختمان ۱۰ (۱۲۶ قدمی)

تلفن: ۶۶۴۸۲۲۲۱ - ۶۶۴۸۱۰۹۶ - ۶۶۴۶۵۸۳۱

نمايندگى يزد: ميدان آزادى (باغ ملى)- ابتداي خيابان فرخى - جنب مجتمع ستاره
تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۶۸۸۲۲ - ۶۲۲۵۴۹۱

www.fadakbook.ir

کلیه حقوق و حق چاپ متن و عنوان کتاب که به ثبت رسیده است؛ مطابق با قانون حقوق مولفان و مصنفات مصوب ۱۳۴۸ محفوظ و متعلق به انتشارات فدبک ایساتیس می‌باشد. هرگونه برداشت، تکثیر، کپی برداری به هر شکل (چاپ، فتوکپی، انتشار الکترونیکی) بدون اجازه کتبی از انتشارات فدبک ایساتیس ممنوع بوده و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

معاونت حقوقی
انتشارات فدبک ایساتیس

مقدمه

دروdogری از حرفه‌های کهن سرزمین ایران است و آثار صنعتگران ماهر ایرانی در جای‌جای این مرز و بوم اعم از مراکز تاریخی، هنری و مذهبی به چشم می‌خورد. به طوری که کتیبه‌های تخت جمشید در شیراز و موزه‌ی ایران باستان در تهران ستون‌های چوبی، مجسمه‌های چوبی و مبلمان چوبی که به دست صنعتگران آن دوران ساخته شده است را در معرض دید قرار داده و مؤید این نکته است. نیروی انسانی در هر جامعه‌ای پایه و اساس ثروت ملت‌ها را تشکیل می‌دهد و آموزش این نیرو به منظور بهره‌وری هرچه بیشتر در تولید به عنوان عامل اساسی و مهم جلوه‌گر می‌شود. ضعف در آموزش نیروی انسانی موردنیاز صنایع چوب یکی از دغدغه‌های اساسی برنامه‌ریزان آموزشی کشور می‌باشد ولی باتوجه به علاقه‌ی وافر جوانان به یادگیری مهارت‌های آن و از طرفی جنبه‌های طبیعی و جاذبه‌های بینظیر این حرفه، رسیدن به اهداف آموزشی از پیش تعیین شده دور از دسترس نیست. در این راستا برای آن که علاقه‌مندان به حرفه‌آموزی دروغگری منابع کاربردی برای مطالعه سرفصل‌های آموزشی پیش رو داشته باشند، کتب مختلفی به چاپ رسیده‌اند که هریک بهنوبه‌ی خود دارای مزايا و معایي هستند. در اين کتاب مطالب به گونه‌ای ساده و واضح و بالستفاده از شيوه‌ی آموزشی گام به گام همراه با عملیات کارگاهی توأم با تصاویر نگاشته شده و از جديدترين کتب و منابع آموزشی معتبر فني و حرفه‌اي برای تأليف آن استفاده شده است و تا حدی ضعف برخی از کتب آموزشی موجود در بازار را پوشش می‌دهد.

مطلوب عمده‌ی این کتاب شامل مباحث پيشگيري از حوادث و رعایت نکات ايماني در حین کار، انتخاب چوب، استفاده از ابزار دستی دروغگری، اندازه‌گيری و اندازه‌گذاري، کاربرد ابزار دستی برقي دروغگری، ساخت اتصال‌های چوبی و اتصال قطعات به يكديگر، پرداخت و رنگ‌گاری چوب، روکش کاري، چسباندن و پرس کاري دستی چوب، ساخت الگو و ساخت و مونتاژ کارهای ساده‌ی چوبی طبق نقشه می‌باشد و سعی براین بوده است که تصاویر گوياي هر مطلب به تناسب محتواي آموزشی در آن آورده شود تا فرآگير بتواند به راحتی دانش و مهارت لازم را كسب نماید.

این کتاب برای مخاطبینی نظير کارآموزان مراکز آموزش فني و حرفه‌اي، دانشآموزان هنرستان‌های فني و حرفه‌اي و کاردانش، کارگران شاغل در خطوط مختلف توليدی دروغگری نگاشته شده و بدون تردید در صورتی که توسط مربيان باتجربه‌ی آموزشی مورد تدریس قرار گيرد، بيشترین تأثير را در یادگیری سرفصل‌های آموزشی خواهد داشت. از اين رو از کليه‌ی صاحبنظران و متخصصان امور آموزشی و صنعتی تقاضا می‌شود از نقطه‌نظرات اصلاحی خود، ما در بهروز کردن مطالب آموزشی ياري نمایند.

در پايان از راهنمائي‌های معنوی و پشتيباني دلگرمانه‌ی جناب آقای مجیدرضا زروبي مديريت محترم انتشارات فدك ايساتيس، همچنين زحمات جناب آقای مهندس رضا كرمي شاهنده مسئول محترم توليد انتشارات به خاطر پيشنهادات ارزنده در زمينه‌ی ساختار و صفحه‌آرایي كتاب و جناب آقای على هدایتي که اجرای کليه‌ی امور حروفچيني و صفحه‌آرایي كتاب را با دقت و حوصله‌ی بسيار زياد به انجام رساندند تقدير و تشکر می‌شود.

مؤلفان

فهرست عناوین

- فصل چهارم: اندازه‌گیری، اندازه‌گذاری و خطکشی بر روی چوب** ۵۷
۱.۴ آشنایی با سیستم متريک و واحدهای اندازه‌گیری طول، سطح و حجم ۵۸
۲.۴ آشنایی با سیستم اینچی (ایمپریال) یا انگلیسی ۵۹
۳.۴ اصول تبدیل واحدهای سیستم متريک (SI) و سیستم اینچی (انگلیسی) به یکدیگر ۶۱
۴.۴ شناسایی ابزارهای اندازه‌گیری، اندازه‌گذاری و خطکشی ۶۱
ازشیابی پایانی فصل چهارم ۶۷
- فصل پنجم: برش کاری انواع چوب و صفحات** ۶۸
چوبی با اردهای دستی ۶۹
۱.۵ اردهای دستی و انواع آن ۷۳
۲.۵ قسمتهای مختلف ارده دستی ۷۴
۳.۵ جنس ارده و شکل و فرم آنها ۷۵
۴.۵ اصول حفاظت و ایمنی در حین برشکاری با اردهای دستی ۷۵
۵.۵ اصول حفاظت و ایمنی در حین برشکاری با اردهای دستی ۷۵
۶.۵ شناسایی روش‌های برشکاری با اردهای دستی ۷۶
ازشیابی پایان فصل پنجم ۷۷
- فصل ششم: رنده‌کاری با انواع رنده دستی** ۷۸
۱.۶ ساختمان رنده و قسمتهای مختلف آن ۷۹
۲.۶ اصول باز و بسته کردن انواع رنده ۸۳
۳.۶ انواع رنده دستی و کاربرد آنها ۸۴
۴.۶ اصول تنظیم تیغه و نگهداری آن ۸۶
۵.۶ اصول رعایت نکات ایمنی ضمن رنده کاری ۸۷
۷.۶ سرویس و نگهداری رنده دستی ۸۷
۹.۶ اصول گونیا کردن سطوح چوبی ۸۸
ازشیابی پایان فصل ششم ۹۱
- فصل هفتم: چکش کاری با انواع چکش** ۹۲
۱.۷ وسایل اهرم کننده و انواع آن ۹۳
۲.۷ انواع چکش و کاربرد آنها ۹۴
۳.۷ میخ و انواع آن ۹۷
۴.۷ اصول رعایت ایمنی در حین چکش کاری، میخکشی و میخکوبی ۹۸
۵.۷ اصول دسته کردن چکش ۹۹
۶.۷ اصول پلیسه گیری چکش ۱۰۰
- فصل اول: پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و انجام کمکهای اولیه** ۱
۱.۱ آشنایی با وضعیت ایمنی و حفاظتی عمومی کارگاه ۲
۲.۱ آشنایی با وسائل ایمنی و حفاظتی فردی در کارگاه ۸
۳.۱ آشنایی با اصول اولیه ارگونومی (عوامل انسانی) ۱۰
۴.۱ آشنایی با وسائل اطفالی حریق ۱۲
۵.۱ آشنایی با کد ایمنی رنگها ۱۳
۶.۱ شناسایی اصول استفاده از لباس کار و طرز رفتار در کارگاه ۱۴
۷.۱ اصول انجام کمکهای اولیه ۱۷
۸.۱ اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی ضمن کار ۱۸
۹.۱ ارزشیابی پایانی فصل اول ۲۵
- فصل دوم: انتخاب چوب، انبارکردن و خشک نمودن آن به روش طبیعی** ۲۶
۱.۲ تعریف جنگل ۲۷
۲.۲ مراحل قطع درخت ۲۸
۳.۲ تعریف درخت جنگلی و اجزای مشکله درخت ۲۹
۴.۲ چگونگی رشد یک درخت ۳۰
۵.۲ چوب گونه‌های درختان پنهن برگ و درختان سوزنی برگ ۳۵
۶.۲ رطوبت چوب و محاسبه‌ی درصد آن ۳۵
۷.۲ رطوبت سنج الکتریکی و کاربرد آن ۳۵
۸.۲ محل انبار چوب و چگونگی انبار کردن آن ۳۶
۹.۲ اصول خشک کردن چوب در هوای آزاد ۳۷
۱۰.۲ معایب ناشی از خشک کردن چوب در هوای آزاد ۴۰
۱۱.۲ اصول انتخاب انواع چوب و صفحات چوبی ۴۱
ازشیابی پایانی فصل دوم ۴۶
- فصل سوم: بستن قطعه کار به گیره‌ی میزکار و سرویس و نگهداری آن** ۴۷
۱.۳ آشنایی با اندازه‌ی استاندارد و ابعاد میزکار ۴۸
۲.۳ آشنایی با قسمتهای مختلف میزکار ۵۰
۳.۳ شناسایی گیره و انواع آن ۵۲
۴.۳ آشنایی با وسائل و مواد مورد نیاز برای سرویس و نگهداری میزکار ۵۳
۵.۳ شناسایی اصول بستن قطعه کار به گیره ۵۳
۶.۳ شناسایی اصول سرویس و نگهداری میزکار ۵۴
ازشیابی پایانی فصل سوم ۵۶

۱۵۲	۷.۱۱ اصول سرویس نگهداری دریلها و متهای ۸.۱۱ اصول سوراخکاری قطعات چوبی به وسیلهی	۱۰۱ ارزشیابی پایانی فصل هفتم
۱۵۳	دریل برقی دستی	۱۰۲ قطعات چوبی
۱۵۴	۹.۱۱ اصول سنبه نشان زدن	۱۰۳ آشنایی با چوبسایی و سوهان و انواع آن
۱۵۴	۱۰.۱۱ سنترکردن قطعه کار و ثابت کردن آن به صفحه	۱۰۴ قسمتهای مختلف چوبسایی و سوهان
۱۵۴	۱۱.۱۱ اصول تنظیم و سوراخکاری با دریل پایه دار	۱۰۵ کاربرد انواع چوبسایی و سوهان
۱۵۵	۱۲.۱۱ اصول سرویس و نگهداری دریل پایه دار	۱۰۶ رعایت نکات ایمنی ضمن سوهان کاری
۱۵۶	۱۳.۱۱ اصول رعایت نکات ایمنی ضمن کار	۱۰۷ چوبسایی کاری
۱۵۷	ازرزشیابی پایانی فصل یازدهم	۱۰۸ اصول چوبسایی زدن و سوهانکاری قطعات چوبی
فصل دوازدهم: خطکشی فاق و زبانه و کم و زبانه		۱۰۹ اصول تمیز کردن چوبسایی و سوهان
۱۵۹		۱۱۰ ارزشیابی پایانی فصل هشتم
۱۶۰	۱.۱۲ خط کش تیره دار و انواع آن	۱۱۱ فصل نهم: تیز کردن انواع تیغه های درودگری
۱۶۲	۲.۱۲ ساختمان و کاربرد خطکش تیره دار	۱۱۲ ابزار و وسایل درودگری
۱۶۳	ازرزشیابی پایانی فصل دوازدهم	۱۱۳ ماشین سنگ سنباده برقی و قسمتهای مختلف آن
فصل سیزدهم: فاق در آوردن و کم کندن با مغار		۱۱۴ ۳.۹ تنظیم و راه اندازی ماشین سنگ سنباده برقی
۱۶۴	و اسکنه	۱۱۵ ۴.۹ چپ و راست کن های دستی و برقی و
۱۶۵	۱.۱۳ مغار و انواع آن	۱۱۶ کاربرد آنها
۱۶۶	۲.۱۳ قسمتهای مختلف مغار و اسکنه	۱۱۷ ۵.۹ اصول تیز کردن انواع تیغه های درودگری
۱۶۷	۳.۱۳ شماره های استاندارد مغار و اسکنه	۱۱۸ ۶.۹ اصول چپ و راست کردن انواع تیغه های اره
۱۶۹	۴.۱۳ رعایت ایمنی ضمن کم کنی و فاق در آوردن	۱۱۹ ۷.۹ اصول رعایت نکات ایمنی ضمن تیز کردن
۱۷۲	ازرزشیابی پایانی فصل سیزدهم	۱۲۰ تیغه های درودگری
۱۷۴	فصل چهاردهم: ساخت انواع اتصالات	۱۲۰ ارزشیابی پایانی فصل نهم
۱۷۵	۱.۱۴ اتصالات و انواع آن	۱۲۱ فصل دهم: چسباندن قطعات چوبی توسط چسب
۱۸۲	۲.۱۴ اصول رعایت نکات ایمنی ضمن ساخت اتصالات	۱۲۱ به یکدیگر
۱۸۳	۳.۱۴ اصول ساخت انواع اتصالات	۱۲۲ چسبهای مخصوص چوب و انواع آن
۱۸۴	ازرزشیابی پایانی فصل چهاردهم	۱۲۲ علامت گذاری استاندارد بر روی قطعات چوبی
فصل پانزدهم: اتصال قطعات چوبی به وسیله		۱۲۶ ۳.۱۰ انواع ابزار مخصوص بستن قطعات چوبی
۱۸۵	انواع میخ و پیچ های مخصوص چوب	۱۲۷ به یکدیگر
۱۸۶	۱.۱۵ شناسایی انواع میخ و پیچ های مخصوص چوب و کاربرد آنها نسبت به نوع اتصال	۱۳۰ ۴.۱۰ وسایل چسبزنی و کاربرد آنها
۱۸۹	۲.۱۵ اصول اتصال قطعات چوبی توسط میخ	۱۳۰ ۵.۱۰ حفاظت و ایمنی در هنگام چسباندن
۱۸۹	۳.۱۵ انواع پیچ و مهره های مخصوص چوب و کاربرد	۱۳۱ ۶.۱۰ چسباندن قطعات چوبی به یکدیگر
۱۸۹	آنها نسبت به نوع اتصال	۱۳۲ ارزشیابی پایانی فصل دهم
۱۹۰	۴.۱۵ رول پلاگ، پیچ ها و انواع آنها	۱۳۵ فصل یازدهم: سوراخ کاری با انواع دریل
۱۹۱	۵.۱۵ اصول اتصال قطعات چوبی به وسیله پیچ و مهره	۱۳۶ ۱.۱۱ مفهوم سوراخکاری
۱۹۱	۶.۱۵ اصول رعایت نکات ایمنی و حفظ و نگهداری قطعه کار ضمن اتصال قطعات به وسیله میخ و پیچ	۱۳۷ ۲.۱۱ انواع دریل های دستی و کاربرد آنها

<p>۲۴۰ اندازه‌های استاندارد صفحات مصنوعی</p> <p>۲۴۰ روکش و انواع آن</p> <p>۲۴۲ اندازه استاندارد روکش‌ها</p> <p>۶.۲۰ انواع روکش‌های مصنوعی و کاربردهای آنها</p> <p>۷.۲۰ اصول درز کردن و جور کردن روکش‌ها</p> <p>۸.۲۰ اصول رعایت موارد ایمنی ضمن روکش کاری</p> <p>۹.۲۰ اصول روکش کاری صفحات مصنوعی</p> <p>۱۰.۲۰ آماده کردن صفحات زیر کار</p> <p>۱۱.۲۰ درز کردن و جور نمودن روکش</p> <p>۱۲.۲۰ بریدن و چسباندن روکش‌ها</p> <p>۱۳.۲۰ روکش کردن صفحات</p> <p>۱۴.۲۰ حفظ و نگهداری قطعه کار ضمن روکش کاری</p> <p>۱۴۷ ارزشیابی پایانی فصل بیست</p> <p>فصل بیست و یکم: چسباندن صفحات چوبی با چسب سرد و پرس دستی</p> <p>۲۵۰ پرس دستی (پرس سرد)</p> <p>۲۵۱ شانه‌ی چسبزنی و کاربرد آن</p> <p>۲۵۲ اصول چسباندن صفحات چوبی و پرس کردن آنها توسط پرس دستی</p> <p>۴.۲۱ اصول رعایت نکات ایمنی، حفظ و نگهداری و نظافت ضمن چسباندن و پرس کردن صفحات</p> <p>۵.۲۱ آماده کردن وسایل و ابزار برای چسبزنی و پرس کردن</p> <p>۶.۲۱ آماده کردن قطعه کار برای چسب کاری</p> <p>۷.۲۱ آماده کردن چسب</p> <p>۸.۲۱ چسباندن صفحات</p> <p>۹.۲۱ پرس کردن صفحات</p> <p>۱۰.۲۱ رعایت نکات ایمنی، حفظ و نگهداری و نظافت ضمن کار</p> <p>۱۴۸ ارزشیابی پایان فصل بیست و یکم</p> <p>فصل بیست و دوم: برش کاری چوب و صفحات چوبی با ماشین اره عمودبر برقی دستی</p> <p>۲۵۹ دستگاه دستی برقی نوکی (عمودبر) و کاربرد آن</p> <p>۲۶۰ قسمتهای مختلف دستگاه اره دستی برقی نوکی (عمودبر)</p> <p>۲۶۱ کاربرد تیغه‌ی دستگاه اره دستی برقی نوکی</p> <p>۲۶۲ و با زندانهای مختلف</p> <p>۴.۲۲ اصول تعویض تیغه</p> <p>۵.۲۲ اصول تیزکردن تیغه</p> <p>۶.۲۲ اصول رعایت حفاظت و ایمنی کار</p>	<p>۳.۲۰ ارزشیابی پایانی فصل پانزدهم</p> <p>فصل شانزدهم: پرداخت کاری قطعات چوبی</p> <p>۱۹۴ مفهوم پرداخت کاری و کاربرد آن</p> <p>۱۹۵ وسائل پرداخت کاری</p> <p>۱۹۵ رعایت نکات ایمنی و حفاظت در حین پرداخت کاری</p> <p>۱۹۷ پرداخت کاری قطعات چوبی</p> <p>۱۹۷ ارزشیابی پایانی فصل شانزدهم</p> <p>فصل هفدهم: سنباده کاری دستی قطعات چوبی</p> <p>۱۹۹ مفهوم سنباده کاری</p> <p>۲۰۰ ورق سنباده و انواع آن</p> <p>۲۰۱ وسائل مورد استفاده در سنباده کاری دستی قطعات چوبی</p> <p>۲۰۵ رعایت نکات ایمنی ضمن کار</p> <p>۲۰۶ اصول سنباده کاری دستی قطعات چوبی</p> <p>۲۱۱ ارزشیابی پایانی فصل هفدهم</p> <p>فصل هجدهم: سنباده کاری سطوح چوبی با انواع ماشین سنباده برقی دستی</p> <p>۲۱۲ دستگاه‌های سنباده دستی برقی و کاربرد آنها</p> <p>۲۱۳ رعایت نکات ایمنی ضمن کار</p> <p>۲۱۸ نحوه بستن ورق سنباده تنظیم دستگاه‌های سنباده دستی برقی و سنباده کاری سطوح قطعات</p> <p>۲۱۸ ارزشیابی پایانی فصل هجدهم</p> <p>فصل نوزدهم: بتونه کاری و رنگ کاری مصنوعات چوبی</p> <p>۲۲۴ مفهوم بتونه کاری و کاربرد آن</p> <p>۲۲۵ بتونه و انواع آن</p> <p>۲۲۵ ابزار و مواد بتونه کاری</p> <p>۲۲۶ اصول تهیه‌ی بتونه</p> <p>۲۲۷ اصول بتونه کاری قطعات چوبی</p> <p>۲۲۸ رنگ و انواع آن</p> <p>۲۲۹ وسائل رنگ کاری چوب</p> <p>۲۳۳ حفاظت ایمنی در حین رنگ کاری چوب</p> <p>۲۳۴ اصول رنگ کاری چوب</p> <p>۲۳۶ ارزشیابی پایانی فصل نوزدهم</p> <p>فصل بیستم: روکش کاری</p> <p>۲۳۷ مفهوم روکش کاری و کاربرد آن</p> <p>۲۳۸ انواع صفحات فشرده‌ی مصنوعی و کاربرد آنها</p>
---	---

هدف کلی: پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی در کارگاه ضمن عملیات رنگ‌کاری و انجام کمک‌های اولیه

هدف‌های رفتاری: پس از پایان این فصل کار آموز قادر خواهد بود:

۱. وضعیت ایمنی و حفاظت عمومی کارگاه را بیان کند.
۲. مشخصات وسایل ایمنی و حفاظتی فردی در کارگاه را بیان کند.
۳. اصول اولیه‌ی ارگونومی را شرح دهد.
۴. مشخصات وسایل اطمای حريق را بیان کند.
۵. مشخصات کد ایمنی رنگها را بیان کند.
۶. از لباس کار مناسب استفاده کرده و در کارگاه به نحو مطلوب رفتار کند.
۷. کمک‌های اولیه را در صورت نیاز انجام دهد.
۸. ضمن رعایت نکات ایمنی از حوادث در ضمن کار پیشگیری کند.